

ỦY BAN NHÂN DÂN QUẬN 4
TRƯỜNG THCS CHI LĂNG

NỘI DUNG BÀI HỌC MÔN LỊCH SỬ LỚP 9

1. Châu Âu và nước Mỹ từ năm 1918 đến năm 1945

HS tự học về Tình hình Châu Âu và nước Mỹ từ 1918 – 1945:

(Xem lại nội dung phần này trong SGK lịch sử 8 hoặc trong vở bài học lịch sử 8).

2. Nước Mỹ và các nước Tây Âu từ năm 1945 đến năm 1991

A. Tình hình nước Mỹ:

Về kinh tế:

- Sau Chiến tranh thế giới thứ hai, Mỹ đã vươn lên trở thành nước tư bản giàu mạnh nhất, đứng đầu hệ thống tư bản chủ nghĩa.

+ Biểu hiện: chiếm hơn một nửa sản lượng công nghiệp thế giới (56,4%), 3/4 trữ lượng vàng của thế giới. Có lực lượng quân sự mạnh nhất thế giới tư bản và độc quyền vũ khí nguyên tử.

+ Nguyên nhân: Thu lợi nhuận từ chiến tranh, không bị chiến tranh tàn phá.

- Trong những thập niên tiếp sau, kinh tế Mỹ đã suy yếu tương đối và không còn giữ ưu thế tuyệt đối như trước kia. Nguyên nhân do sự cạnh tranh của các nước đế quốc khác, khủng hoảng chu kì, những chi phí khổng lồ cho việc chạy đua vũ trang và các cuộc chiến tranh xâm lược,...

Về chính trị:

a. Đối nội

- Ban hành hàng loạt các đạo luật phản động nhằm chống lại Đảng Cộng sản Mỹ, phong trào công nhân và phong trào dân chủ.

b. Đối ngoại

- Đề ra "chiến lược toàn cầu".

- Viện trợ cho các chính quyền thân Mỹ, gây ra nhiều cuộc chiến tranh xâm lược.

Giai đoạn	Chính sách đối ngoại
1945-1973	- Mỹ triển khai chiến lược toàn cầu với tham vọng bá chủ thế giới. - Khởi xướng cuộc chiến tranh lạnh - Bắt tay với các nước XHCN (Liên Xô, Trung Quốc)
1973-1991	Có nhiều thay đổi - Tiếp tục triển khai chiến lược toàn cầu tăng cường chạy đua vũ trang đối đầu với LX. - Từ những năm 90 xu thế đối thoại ngày càng chiếm ưu thế trong quan hệ quốc tế. - 12/ 1989 M và LX tuyên bố chấm dứt chiến tranh lạnh.
1991-2000	- Mỹ cố vươn lên thiết lập trật tự "Đơn cực" và lãnh đạo thế giới nhưng gặp khó khăn - Mỹ đưa ra chiến lược "Cam kết và mở rộng" - Vụ khủng bố 11/9/2001 làm cho Mỹ thay đổi chính sách đối ngoại.

B. Tình hình Các nước Tây Âu:

Về kinh tế:

Từ 1945-1950

Sau chiến tranh thế giới II, các nước Tây Âu chịu nhiều thiệt hại nặng nề.

Từ 1950-1973

Để tái thiết đất nước, họ nhận sự viện trợ từ Mỹ với tổng số tiền 17 tỉ USD theo "Kế hoạch Mác-san". Kinh tế được phục hồi nhưng ngày càng lệ thuộc vào Mỹ.

Từ 1973-1991

- Do tác động của khủng hoảng dầu mỏ 1973 kinh tế lâm vào suy thoái.
- Gặp nhiều khó khăn: Lạm phát, thất nghiệp, cạnh tranh khốc liệt với Mỹ và Nhật Bản.

Từ 1991-2000

Kinh tế phục hồi và phát triển trở lại

Về chính trị:

thu hẹp các quyền tự do dân chủ, xoá bỏ các cải cách tiên bộ đã thực hiện trước đây, ngăn cản các phong trào công nhân và dân chủ, củng cố thế lực của giai cấp tư sản cầm quyền.

- Về đối ngoại: tiến hành các cuộc chiến tranh tái chiếm thuộc địa; tham gia khối quân sự Bắc Đại Tây Dương (NATO) nhằm chống lại Liên Xô và các nước xã hội chủ nghĩa Đông Âu.

- Tình hình nước Đức: bị chia cắt thành hai nhà nước: Cộng hoà Liên bang Đức và Cộng hoà Dân chủ Đức, với các chế độ chính trị đối lập nhau. Tháng 10 1990, nước Đức thống nhất, trở thành một quốc gia có tiềm lực kinh tế và quân sự mạnh nhất Tây Âu.

1973-1991	Xu thế hoà hoãn, giảm bớt sự căng thẳng trong mối quan hệ giữa các nước XHCN và TBCN .(Vấn đề nước Đức)
1991-2000	- Có sự thay đổi tích cực. - Nếu như Anh vẫn liên minh với Mỹ thì một số nước trở thành đối trọng của Mỹ - Chú ý mở rộng quan hệ ngoại giao với các nước trong đó có các nước là thuộc địa cũ.

Câu hỏi luyện tập:

Câu 1. Mỹ trở thành nước tư bản giàu mạnh nhất thế giới sau Chiến tranh thế giới thứ hai do

- A. bóc lột sức lao động của người dân trong nước.
- B. không bị chiến tranh tàn phá.
- C. đầu tư bóc lột các nước thuộc địa.
- D. không chịu ảnh hưởng của cuộc khủng hoảng kinh tế.

Câu 2. Điểm nổi bật kinh tế Mỹ từ những năm 70 của TK XX là

- A. ngày càng giảm sút.
- B. ngày càng phát triển.
- C. đứng đầu thế giới về mọi mặt.
- D. tài chính ổn định.

Câu 3. Sau Chiến tranh thế giới thứ hai chính sách đối ngoại của Mỹ thành công trong việc

- A. lập nhiều khối quân sự: NATO, SEATO, CENTO, VACSAVA.
- B. làm sụp đổ hệ thống XHCN.
- C. giành thắng lợi trong tất cả các cuộc chiến tranh xâm lược.
- D. thiết lập trật tự thế giới đơn cực.

Câu 4. Sau Chiến tranh thế giới thứ hai, các nước Tây Âu nhận viện trợ của Mỹ nhằm mục đích gì?

- A. Khôi phục kinh tế.
- B. Tái đầu tư cho các thuộc địa.
- C. Xây dựng trung tâm tài chính.
- D. Ổn định đời sống nhân dân.

Câu 5. Các nước Tây Âu tiến hành chiến tranh xâm lược trở lại các thuộc địa là để

- A. tranh giành thuộc địa với Mỹ .
- B. ngăn cản ảnh hưởng của Liên Xô và phe XHCN.
- C. khôi phục ách thống trị như trước đây.
- D. giúp đỡ các nước thuộc địa giành độc lập.